

ภาคผนวก ข

สรุปการจัดเวทีการมีส่วนร่วมภาคประชาชนกับการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

สรุป

การจัดเวทีการมีส่วนร่วม ภาคประชาชนกับการพัฒนา ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

- ❖ คณะอนุกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและ
ประชาสัมพันธในคณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- ❖ เครือข่ายประชาชนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

สรุปรายงานการสัมมนา

เวทีการมีส่วนร่วมภาคประชาชนกับการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (ระดมความคิดเห็นจัดทำกรอบ(TOR)แผนแม่บทพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

วันที่ 12-27 กรกฎาคม 2546

ความเป็นมา

วันที่ 3 กันยายน 2545 คณะรัฐมนตรี มีมติมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(สศช.) จัดทำแผนแม่บทในการแก้ไขปัญหาทะเลสาบสงขลาอย่างเป็นระบบ สศช. ได้ยกร่างขอบเขตการศึกษา(TOR)โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับปรุงและเห็นชอบ

วันที่ 17 ธันวาคม 2545 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกับขอบเขตการศึกษา(TOR)โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มอบหมายให้ สศช. ดำเนินการให้เสร็จภายใน 9-12 เดือน พร้อมอนุมัติค่าใช้จ่ายสำรอง เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ให้ว่าจ้างที่ปรึกษา ในวงเงิน 16 ล้านบาทและเป็นค่าใช้จ่ายของ สศช. ในกรณี อีก 3.2 ล้านบาท

วันที่ 9 มิถุนายน 2546 ได้มีการประชุมคณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบครั้งที่ 2/2546 ที่ประชุม โดยเฉพาะกรรมการที่เป็นตัวแทนภาคประชาชนและผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอให้ทำความเข้าใจระหว่างแผนแม่บทของ สศช. และแผนบูรณาการงบประมาณของกระทรวงทรัพยากรฯ โดยเฉพาะแผนแม่บทเสนอให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมข้อคิดเห็นของขอบเขตการศึกษา(TOR)ก่อนที่จะทำสัญญาจ้างที่ปรึกษาดำเนินการ

วันที่ 11 มิถุนายน 2546 กระทรวงทรัพยากรฯ และ สศช. ได้มีการประชุมหารือและมีมติมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาโครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาแทน สศช. แต่ยังคงให้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และคณะเป็นผู้ศึกษาเหมือนเดิม

วันที่ 17 มิถุนายน 2546 คณะรัฐมนตรีมีมติ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอตามผลของการประชุมเมื่อ 11 มิ.ย. 2546

วันที่ 30 มิถุนายน 2546 กระทรวงทรัพยากรฯ ได้เชิญกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบ ตัวแทนภาคประชาชน ผู้ทรงคุณวุฒิ 13 ท่าน อนุกรรมการ การมีส่วนร่วมของประชาชน ตัวแทนนักวิชาการและตัวแทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุม เพื่อระดมข้อคิดเห็นต่อกรอบขอบเขต(TOR)การศึกษาแผนแม่บทฯ ที่ประชุมมีมติให้มีการระดมความคิดเห็นจากประชาชนจากพื้นที่ก่อนที่จะมีการทำสัญญาจ้าง แม้ว่ามีข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาที่ต้องทำสัญญาให้เสร็จก่อนสิ้นเดือนกรกฎาคมนี้ขอให้ทีมศึกษาเปิดไว้เพื่อรับข้อเสนอของประชาชนที่จัดเวทีระดมความคิดเห็นยังไม่แล้วเสร็จ(วันสุดท้าย 28 ก.ค. 46) โดยให้คณะทำงานของอนุกรรมการการมีส่วนร่วม เป็นฝ่ายดำเนินการหลัก ซึ่งมี รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา ประจักษ์ สุวรรณภักดี เป็นประธานคณะทำงาน

วันที่ 12-28 กรกฎาคม 2546 ได้มีการจัดเวทีระดมความคิดเห็นต่อกรอบ ขอบเขต(TOR) แผนแม่บทพัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาจากประชาชนในพื้นที่ ใน 6 โชนครอบคลุมพื้นที่กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยมีรายละเอียดดังนี้

วันที่ 12 ก.ค. 46 ณ. โรงเรียนชะอวดเครื่องธรรม ต.เครื่อง อ.ชะอวด จ. นครศรีธรรมราช
(โชนพื้นที่พาร์ควงเครื่อง)

วันที่ 13 ก.ค. 46 ณ. ห้องประชุมเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
(โชนพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย)

วันที่ 19 ก.ค. 46 ณ. สถาบันทักษิณคดีศึกษา ต.เกาะยอ อ.เมือง จ.สงขลา
(โชนพื้นที่ทะเลสาบตอนล่าง-เครื่องมือประมง การเพาะเลี้ยง-เมือง)

วันที่ 20 ก.ค. 46 ณ. ห้องประชุมสหกรณ์การเกษตรอำเภอระโนด จ.สงขลา
(โชนพื้นที่คาบสมุทรสทิงพระ-ระโนด-กระแสดินรุ-สทิงพระ)

วันที่ 26 ก.ค. 46 ณ. ศาลาประชาคมอำเภอปากพะยูน อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง
(โชนพื้นที่ฝั่งทะเลสาบฝั่งตะวันตก)

วันที่ 27 ก.ค. 46 ณ. สถานลานวัดตะโหมค อ.ตะโหมค อ.พัทลุง
(โชนพื้นที่ชุมชนป่าคันทันน้ำ สงขลา-พัทลุง)

วัตถุประสงค์ของการจัดเวทีการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. เพื่อเสริมกระบวนการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร ความคืบหน้า สถานการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มน้ำทะเลสาบโดยเฉพาะนโยบายการพัฒนาของกลุ่มน้ำทะเลสาบของรัฐบาลปัจจุบัน
2. เพื่อสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนในกลุ่มน้ำทะเลสาบอย่างแท้จริงในการร่วมคิด ร่วมวางแผน วางแนวทาง ในการพัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
3. เพื่อให้ได้เนื้อหาที่ต้องไปศึกษาจัดทำแผนแม่บทตามความต้องการของชุมชนและสอดคล้องกับข้อเท็จจริงในพื้นที่นำไปสู่การปฏิบัติได้ ลดปัญหาความขัดแย้ง และใช้งบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

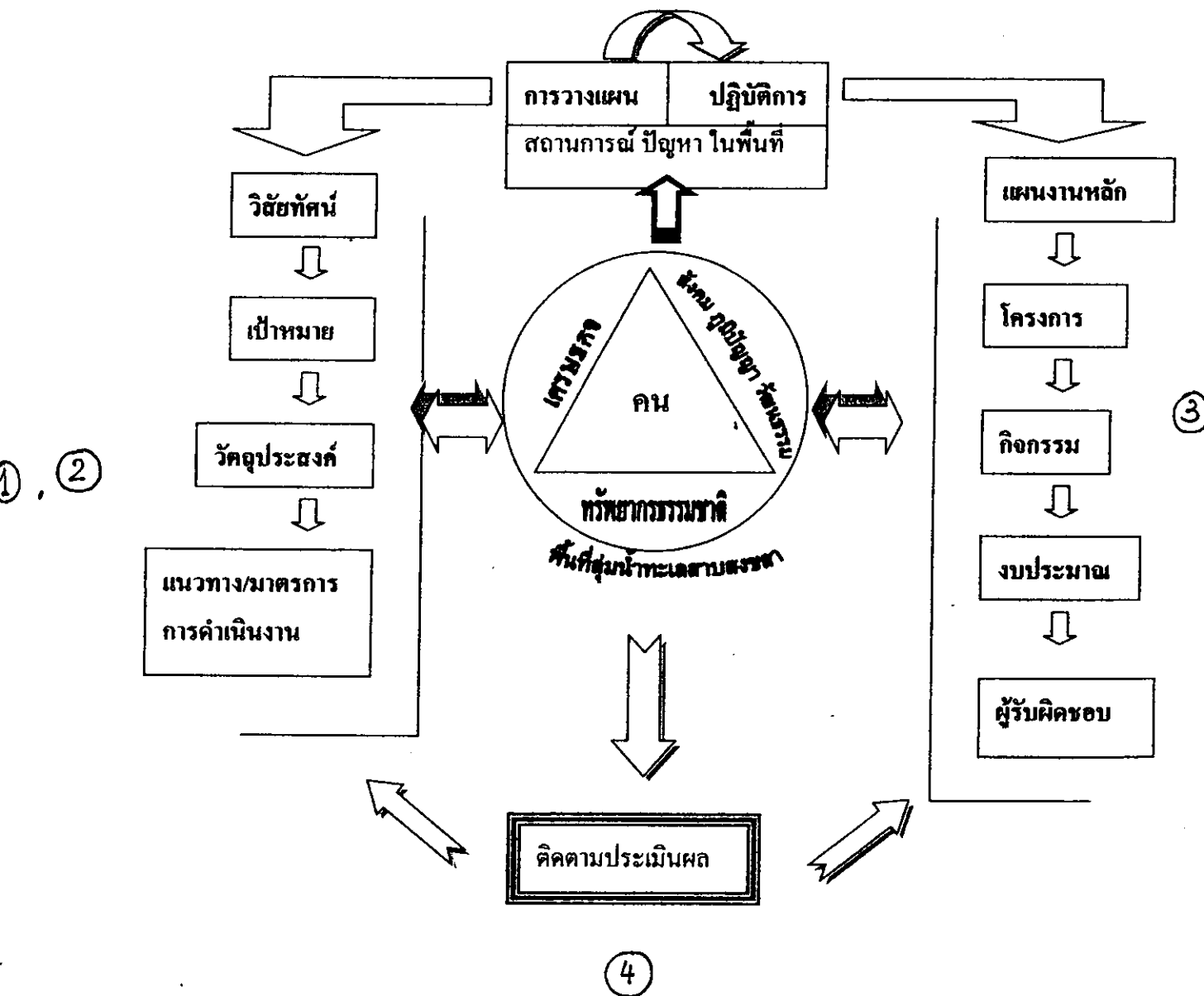
ผู้เข้าร่วมเวทีการมีส่วนร่วม

1. กลุ่ม องค์กร เครือข่ายชุมชน ในกลุ่มน้ำทะเลสาบ ทุกภูมินิเวศย่อย ทั้ง 6 โชน
2. ตัวแทนองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อบค. เทศบาล และอบจ.
3. หน่วยงานราชการในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง
4. นักวิชาการท้องถิ่น/นักวิชาการผู้จะศึกษาจัดทำแผนแม่บท
5. คณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วม
6. คณะกรรมการพัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบตัวแทนภาคประชาชน
7. สื่อมวลชนและผู้สนใจอื่นๆ

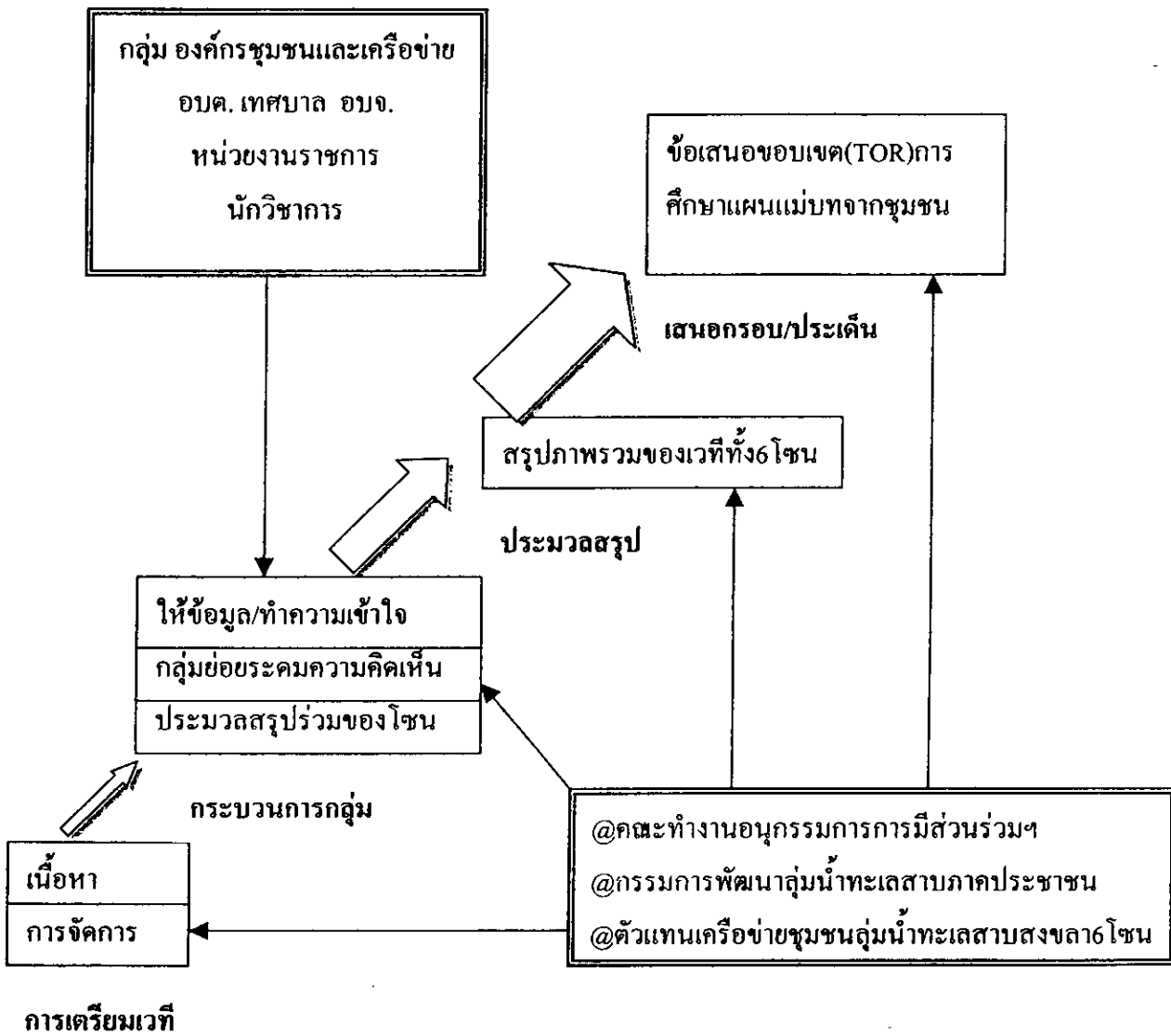
**แนวทางและขั้นตอนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาอู่มน้ำทะเลสาบ
มี 4 -ตอนด้วยกันได้แก่**

1. การวางกรอบ ขอบเขตการศึกษา(TOR)แผนแม่บทพัฒนาอู่มน้ำทะเลสาบสงขลา
2. การร่วมทำรายละเอียดแผนแม่บทแต่ละประเด็นแต่ละพื้นที่
3. การร่วมกิจกรรม โครงการ ต่างๆตามที่ได้มีการวางแผนในแผนแม่บท
4. การร่วมติดตามประเมินผล ตรวจสอบผลการดำเนิน โครงการต่างๆ

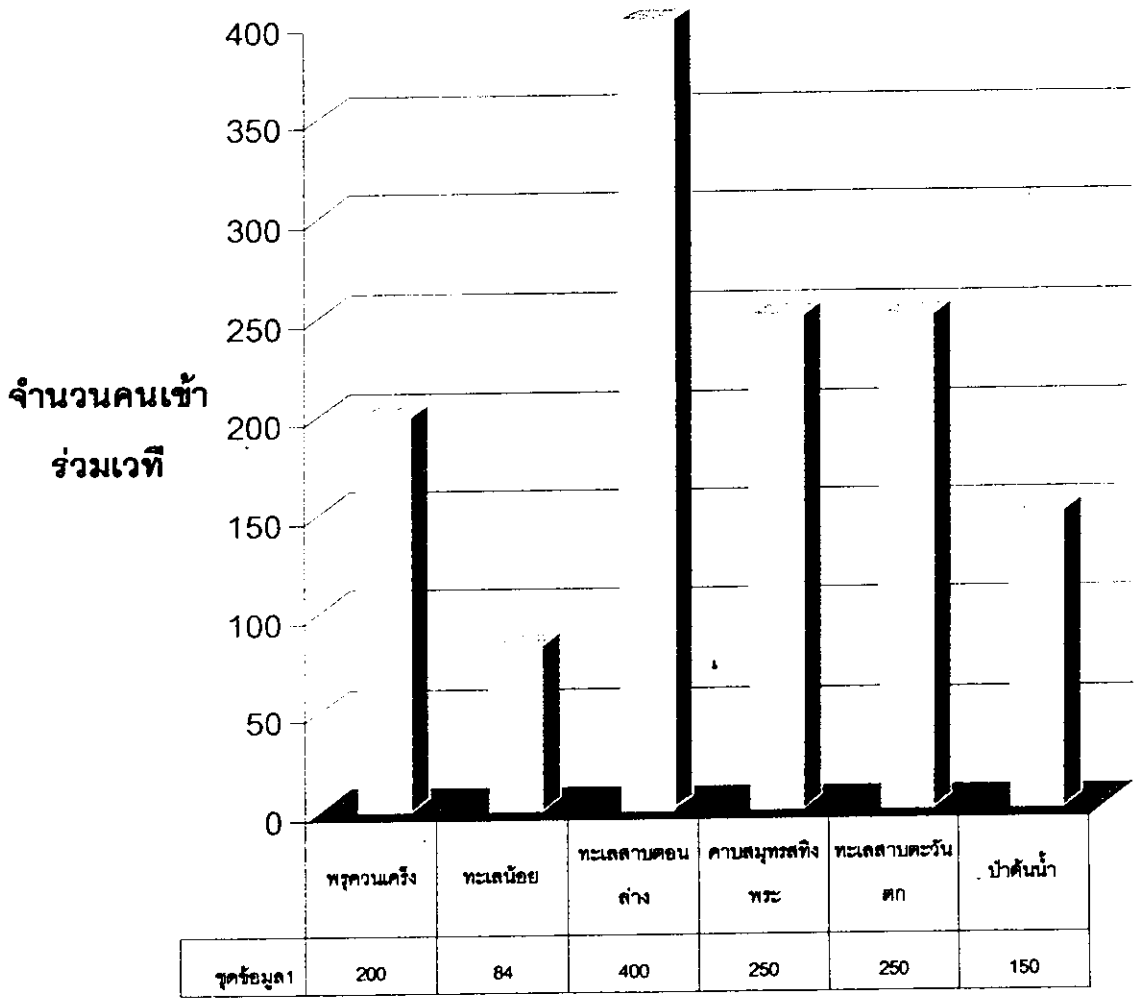
ภาพรวมของขั้นตอนต่างๆ

กระบวนการการดำเนินงาน

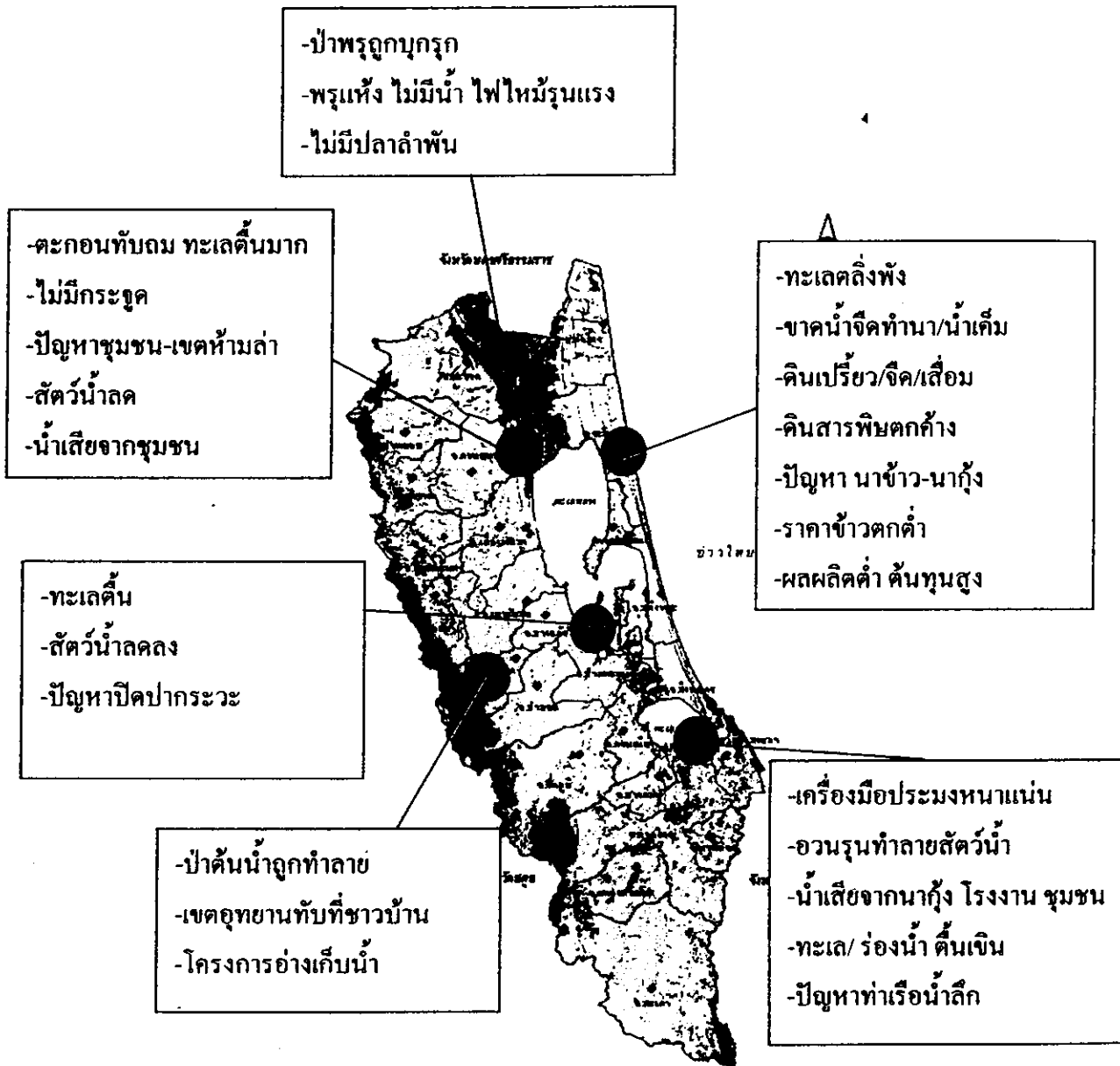

แผนภาพแสดงจำนวนคนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ต่อTORแผนแม่บทลุ่มน้ำทะเลสาบ

พื้นที่ โซน 6 โซน

สรุปสถานการณ์ ปัญหาจุดต่างๆของกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

ข้อเสนอกรอบการศึกษาแผนแม่บทประเด็นที่สำคัญๆแต่ละพื้นที่

1. พื้นที่พรวนเคร็ง
 - ให้นำน้ำจืดอยู่ในป่าพรุได้ตลอดปี
 - จัดการระบบและจัดสรรน้ำโดยองค์กรชุมชน
 - พื้นฟูพัธุ์พืช ป่าพรุ สัตว์น้ำ สัตว์ป่าให้สอดคล้องกับพื้นที่
 - สร้างศูนย์เพาะกล้าพันธุ์ไม้ป่าพรุ
 - ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. พื้นที่ทะเลน้อย
 - พื้นสภาพทะเลน้อยและคลอง4สายให้ใช้ประโยชน์ได้
 - พัฒนาระบบให้สมบูรณ์และมีคุณภาพดี
 - พื้นที่ของชุมชนกับเขตห้ามล่าสัตว์ป่าฯต้องชัดเจน เป็นที่ยอมรับ
3. พื้นที่ทะเลสาบสงขลาตอนล่าง
 - จัดการให้น้ำหมุนเวียนดี
 - จัดระเบียบเครื่องมือประมง
 - แก้ปัญหาน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด
 - พื้นฟูป่าชายเลนอุดมสมบูรณ์
 - ปราบปรามเรืออวนรุน
4. พื้นที่คาบสมุทรสทิงพระ
 - จัดหาและฟื้นฟูแหล่งน้ำจืดเพื่อการเกษตร บริโภคและอุปโภค
 - ส่งเสริมเกษตรชีวภาพ
 - จัดโซนนาข้าว-นากุ้ง
 - ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์นากุ้งร้าง
 - ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
 - พัฒนาวัฒนธรรมศาลโตนค
5. พื้นที่ทะเลสาบสงขลาตอนกลางฝั่งตะวันตก
 - เปิดร่องน้ำ ให้ระบบหมุนเวียนของน้ำดีขึ้น
 - จัดระเบียบเครื่องมือประมง
 - จัดการน้ำเสียจากนากุ้ง/การเกษตร/จากเมือง
 - จัดการเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำและตั้งสถานีเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ
 - จัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

6. พื้นที่ป่าต้นน้ำ สงขลา-พัทลุง

- การจัดการป่าชุมชน
- แก้ปัญหาพื้นที่ทับซ้อนชุมชน-เขตป่า
- จัดการน้ำโดยชุมชนใช้หลักธรรมชาติและภูมิปัญญาเช่นประปาภูเขา
- ส่งเสริมเกษตรผสมผสานและเกษตรชีวภาพในเขตป่า
- ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เขาบรรทัด
- อนุรักษ์สัตว์น้ำ/สัตว์ป่าประจำถิ่น

สรุปข้อเสนอกรอบ ขอบเขต(TOR)โดยรวมโครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทฯ

- 1. พัฒนาคูณภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคม ชุมชน**
 - การสร้างงาน,เพิ่มรายได้ อาชีพเสริม
 - ที่ดิน ที่ทำกินของชุมชน
 - จิตสำนึก ตระหนักร่วม การมีส่วนร่วม
 - หลักสูตรการศึกษาท้องถิ่นทุกระดับ
- 2. อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**
 - ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ป่าพรุ ป่าชายเลน
 - ฟื้นฟูและอนุรักษ์สัตว์น้ำ สอดคล้องกับพื้นที่(น้ำเค็ม กร่อย จืด)
 - แก้ปัญหาดินเปรี้ยว ดินเค็ม ดินถูกกัดเซาะ
 - ฟื้นฟูนาุ้งร้าง
 - ฟื้นฟูกระจัด
 - ส่งเสริมพัฒนาศาล โคนค
- 3. ฟื้นฟูอาชีพที่สอดคล้องกับการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม**
 - ระบบการไหลเวียนของน้ำ ร่องน้ำ ช่องน้ำ คูคลอง
 - น้ำจืดเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค แหล่งน้ำได้ดิน แหล่งน้ำขนาดเล็ก ธนาคารน้ำ และแก้มลิง ตามความเหมาะสมแต่ละพื้นที่
 - จัดระเบียบการประมง
 - จัดการน้ำเสียจากชุมชน-เมือง โรงงาน นาุ้ง
 - การใช้ประโยชน์ที่ดิน เขตที่อยู่อาศัยชุมชน-ที่สาธารณะ/เขตอุทยาน/เขตห้ามล่า/เขตป่าสงวน/ป่าต้นน้ำ
 - จัดโซน นาข้าว-นาุ้ง
 - ระบบการทำการเกษตรยั่งยืน
 - จัดทำเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำโดยชุมชน
 - จัดการรังนกแอ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อท้องถิ่น
- 4. ติดตามผล ตรวจสอบผลกระทบ จากโครงการพัฒนา,โครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ชุ่มน้ำ**
 - ประตูน้ำกั้นป่ากระวะและระบบชลประทานต่างๆ
 - ทำเรื่อน้ำลึกสงขลาและโครงการทำเรืออื่น
 - โครงการคั่นกั้นน้ำเค็มทะเลสาบ
 - ระบบบ่อน้ำบาดน้ำเสีย
 - โครงการป้องกันน้ำท่วมภาคใหญ่

- อ่างเก็บน้ำ รัศมี อ่างเก็บน้ำตะโหมด ฯลฯ
- โครงการขุดลอกทะเลน้อย และคูคลองอื่นๆ
- การก่อสร้างถนน หนทางที่ผ่านมา

5. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

- ธรรมชาติของทะเลสาบ นกน้ำ เกาะแก่งต่างๆ
- เขตก้อนดินน้ำ
- ชุมชน เกาะยอ ท่าหิน ทะเลน้อย คูขุด ฯลฯ
- วัฒนธรรมศาลโคนค
- ศิลปโบราณสถาน

6. อนุรักษ์ภูมิปัญญา วัฒนธรรม วิถีชีวิต

7. พลังงานทางเลือก(พลังงานเขียว)

- พลังงานลม
- พลังงานแสงแดด

8. กฎหมายและการบังคับใช้เช่น

- พรบ.ประมง ปรามอวนรุน ประมงผิดกฎหมาย
- พรบ.ควบคุมมลพิษ
- พรบ.ของกรมป่าไม้
- พรบ.กรมโรงงาน

9. เขตพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นเขตพื้นที่พิเศษ

- แผนแม่บท
- สถาบันลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- คณะกรรมการบริหาร
- กองทุนทะเลสาบ
- บุคคลากร
- ที่ทำการสำนักสถาบัน

10. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

- สนับสนุน ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่าย

11. การสื่อสาร ข่าวสาร ข้อมูลในพื้นที่และภายนอก